Ο φασισμός θα επιζήσει της απαραίτητης καταδίκης

του Φιλήμονα Πατσάκη

Φτάνουμε στην τελική(;;) ευθεία για την δίκη της Χρυσής Αυγής μια πρώτη καταδίκη του ναζιστικού μορφώματος που ακόμα στιγματίζει την Ελληνική κοινωνία, φτάνουμε στην ευθεία της καταδίκης των άθλιων δολοφόνων, όμως φτάνει αυτό; Ο φασισμός δεν είναι μια απλή πολιτική επιλογή, ένα κόμμα που διεκδικεί κοινοβουλευτική επικράτηση, δεν είναι επικίνδυνος μόνο στον δρόμο και τις λαϊκές αγορές, αλλά αποτελεί μια θεώρηση του κόσμου και διαδεδομένες αντιλήψεις που ποτίζουν τον κυρίαρχο λόγο. Αλλά το κυριότερο αποτελούν εν δυνάμει κυβερνησιμότητα.

Μας θυμίζει ο Τραβέρσο στις “ρίζες της ναζιστικής βίας”. “Ο Χίτλερ ασφαλώς δεν διέθετε, ως το 1941, ένα πολύ ξεκάθαρο σχέδιο για την εξόντωση των Εβραίων και η «τελική λύση» ήταν το προϊόν μιας διαρκούς αλληλεπίδρασης ανάμεσα στο ριζοσπαστικό αντισημιτισμό και τις περιστάσεις του πολέμου. Είναι αυτή η αλληλεπίδραση που θα γεννήσει τα στάδια, τις μορφές και τα μέσα του εκτοπισμού και της θανάτωσης των Εβραίων. Ακόμα και δίχως κεντρικό σχέδιο, ο εθνικοσοσιαλισμός είχε στην διάθεση του πολλά μοντέλα που δεν δίστασε να ακολουθήσει. Από την μια μοντέλα ιδεολογικά (ρατσισμός, ευγονισμός), πολιτικά, και ιστορικά (ιμπεριαλισμός και αποικιοκρατία), από την άλλη μοντέλα τεχνολογικά και κοινωνικά (εξορθολογισμός κυριαρχίας, ολοκληρωτικός πόλεμος, σκλαβιά) που όλα τους πήγαζαν από το ευρωπαϊκό πολιτιστικό πλαίσιο.” Όταν μιλάμε για ρατσισμό και ευγονισμό μιλάμε για πολύ διαδεδομένες αντιλήψεις και επιστημονικές πρακτικές εκείνο τον καιρό. Αντιλαμβανόμαστε τώρα ότι η απαραίτητη καταδίκη των δολοφόνων πρέπει να είναι απλώς ένα βήμα.

Καθώς τα στρατόπεδα συγκέντρωσης έκαναν εκ νέου την εμφάνιση τους, καθώς ο ρατσιστικός λόγος έχει πιάσει στασίδι στα ΜΜΕ,

καθώς ένας άθλιος εθνικισμός παίρνει κεφάλι, καθώς οι κοινωνίες αποανθρωποποιούνται και η κατάσταση εξαίρεσης με διάφορες αφορμές γίνεται κανονικότητα, η μάχη αποκτά ευρύτερα χαρακτηριστικά. Η αστυνομία που μετά την φασιστική επίθεση στο Τυμπάκι επιτίθεται στους εργάτες γης μετανάστες στην ίδια περιοχή, η επίθεση των πραιτοριανών του Χρυσοχοΐδη στους αναρχικούς που έβγαζαν ναζιστικά σύμβολα από το κέντρο της θεσσαλονίκης λέει πολλά για την ιδεολογική και πολιτική ατζέντα του σήμερα.

Και κάπου εκεί η εικόνα των ανθρώπων που προσπαθούν να βρουν καταφύγιο στο νεκροταφείο μετά το κάψιμο της Μόρια. Άνθρωποι που βρίσκουν αποκούμπι μόνο σε ένα νεκροταφείο είναι μια συμβολική σκηνή θανάτου του διαφωτισμού μας. **Καθώς η Μόρια παίρνει την θέση της ανάμεσα στις αποτρόπαιες στιγμές των στρατοπέδων συγκέντρωσης, νιώθουμε την αναλγησία του κράτους να αποδίδεται πλέον στον καθένα χωριστά. Μας ενημέρωσαν πρόσφατα ότι από τότε που ξεκίνησε το λεγόμενο μεταναστευτικό έχουν πεθάνει στην Μεσόγειο 20000 άνθρωποι.**Στατιστικές στεγνές και άμορφες. Όταν κυριαρχεί η αριθμητική και λέξεις όπως ροές, ο κυνισμός είναι δεδομένος.

Ερχόμαστε αντιμέτωποι με το "δικαίωμα να έχουμε δικαιώματα" της Άρεντ. Και όπως μας εξηγεί η ίδια σκεπτόμενη το ολοκαύτωμα ¨ο κόσμος δεν βρήκε τίποτα το ιερό στην αφηρημένη γυμνότητα του να είναι κανείς άνθρωπος¨. Ας δημιουργήσουμε εμείς ένα φραγμό σε αυτή την γυμνότητα. Ο Λέβι θα σκεφτεί πολύ πάνω στο τι σημαίνει να παραμείνεις άνθρωπος και εκεί πάνω στα αποκαΐδια της Μόρια η ερώτηση του "σκεφτείτε αν αυτό είναι ο άνθρωπος" δείχνει την περιπλοκότητα της.

Αυτό που διακυβεύεται στο στρατόπεδο είναι η σχεδόν βιολογική διεκδίκηση της συμμετοχής στο ανθρώπινο είδος. Κοιτάμε στα μάτια την δημιουργία της απελπισίας. Ειδήσεις για ναυάγια, νεκροί ξεβρασμένοι σε κάποια παραλία, τάφοι χωρίς όνομα, περνάνε στα ψιλά των εφημερίδων. Η ζωή είναι πλέον το φθηνότερο πράγμα στον κόσμο, ένα ολόκληρο σύστημα

αποανθρωποποίησης. Η φωτιά στην Μόρια ήρθε μετά από πολλά προειδοποιητικά σήματα να μας θυμίσει ότι είμαστε πλέον οι δεσμώτες, ο άνθρωπος με την στολή. Και μέσα από τα σύρματα ο μετανάστης κατοικεί εκτός συμβολαίων παύει να έχει πρόσωπο, δεν βρίσκεται πουθενά, δεν είναι καν ο άλλος, δεν είναι τίποτα.

> *Το στρατόπεδο ζητά μια οριστική κατάργηση, θέτει λοιπόν μια ερώτηση. Πως τίθεται πολιτικά και υλικά μια πολιτική που θα έχει ως βάση το οριστικό τέλος του αποκλεισμού ως βασικής πολιτικής συγκρότησης; Η φασιστική ιδεολογική συγκρότηση επιζεί εκεί, στις απλές φράσεις αποτίμησης της αντιμετώπισης των μεταναστών, στην αποδοχή ότι η φυλακή είναι η καλύτερη λύση για όλους, στην αποδοχή ότι μια εθνοφυλακή μπορεί να βοηθήσει στην κακόβουλη εισβολή στων Έβρο, στην παραδοχή μας ότι ελευθερία και υγεία είναι δύο έννοιες που συγκρούονται και πρέπει να οριοθετηθούν εκ νέου.*

Στα άθλια πρόσωπα των κατηγορουμένων μελών της Χρυσής Αυγής βλέπουμε μια ανάγκη, την ανάγκη της απόλυτης και κατηγορηματικής καταδίκης τους. Όμως η ποινική καταδίκη δεν φτάνει, πρέπει από εκεί και πέρα να επιτεθούμε στους άξονες που τρέφουν το φίδι.

Η επίθεση στις μορφές αλληλεγγύης, στα κοινωνικά δικαιώματα και μια προσπάθεια ολικής απορρόφησης του δημόσιου χώρου από τον ιδιωτικό και τον κρατικό τομέα θέτουν επί τάπητος τον κίνδυνο για την απόλυτη εξαφάνιση της ίδιας της πολιτικής ως ανταγωνιστικής πολλαπλότητας υπέρ μιας μονότονης διαχείρισης των πραγμάτων και των υπάρξεων. Επειδή η σύγχρονη διαχείριση δεν θα είναι μονότονη αλλά επικίνδυνη, οφείλουμε να διερευνήσουμε όλες εκείνες τις συνθήκες όπου οι μορφές αλληλεγγύης θα αποτελέσουν την μαγιά για την νέα πολιτική συγκρότηση. Για να μετατραπούν η οργή και η αγανάκτηση σε εφαλτήριο συγκρότησης μιας συλλογικής άρνησης και αντίστασης, θα πρέπει να υπάρξει μια συνολική μάχη ενάντια στον φόβο και μια αντίστοιχη κίνηση συγκρότησης των ορισμών εκ νέου. Η βουβή

απελπισία θα ψάχνει ηγέτες. Υπάρχει όμως και η κίνηση που θα ψάχνει την ενεργή συγκρότηση των εννοιών της αλληλεγγύης, της αξιοπρέπειας, της ανάδυσης του αυτενεργού ανθρώπου.

Ο θάνατος του φασισμού θα είναι μια πολύπλοκη και επίπονη διαδικασία. Ας αρχίσουμε με τα απλά να είμαστε όλοι στις 7/10 στο εφετείο, για το πρώτο βήμα.